

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia

(2016/C 473/03)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–6	16
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	7	17
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	8–15	17
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	13	18
Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	14	18
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	16–22	18
Prezentacja sprawozdania finansowego	16	18
Wykonanie budżetu za rok 2015	17–18	19
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” w ramach 7. programu ramowego	19–20	19
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” w ramach programu „Horyzont 2020”	21–22	19
INNE KWESTIE	23–27	19
Główne systemy kontroli i nadzoru	23	19
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	24–26	20
Kontrole Służby Audytu Wewnętrznego Komisji	27	20
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	28–29	20
Monitorowanie wyników badań projektów i sprawozdawczość w tym zakresie	28	20
Konflikt interesów	29	20
ZAŁĄCZNIK		21

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste Niebo” na rzecz realizacji wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie aeronautyki (zwane dalej „Wspólnym Przedsiębiorstwem »Czyste Niebo«”) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r.⁽¹⁾ na okres 10 lat i rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 16 listopada 2009 r. W dniu 6 maja 2014 r.⁽²⁾ Rada przyjęła nowe rozporządzenie ustanawiające, które uchyliło pierwotne rozporządzenie i powierzyło wspólnemu przedsięwzięciu pod nazwą „Wspólne Przedsięwzięcie »Czyste Niebo 2«”⁽³⁾ nowe zadania w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji⁽⁴⁾ i przedłużyło czas trwania Wspólnego Przedsięwzięcia do dnia 31 grudnia 2024 r.

2. Celem Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” jest przyczynienie się do sfinalizowania działań badawczych prowadzonych na podstawie Siódmego programu ramowego w zakresie badań (7PR)⁽⁵⁾ i do poprawy wpływu technologii aeronautycznych na środowisko, a także do rozwoju silnego i globalnie konkurencyjnego przemysłu aeronautycznego i łańcucha dostaw w Europie. Cele Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” służą realizacji wyzwania społecznego „Inteligentny, ekologiczny i zintegrowany transport” w ramach programu „Horyzont 2020”⁽⁶⁾.

3. Działania badawcze koordynowane przez Wspólne Przedsięwzięcie są podzielone na: a) kontynuację badań w sześciu obszarach techniki i demonstracji zwanych inaczej „zintegrowanymi demonstratorami technologii” (ZDT), w których realizowane są projekty w ramach siódmego programu ramowego oraz b) dziewięć nowych obszarów techniki i demonstracji, w których realizowane są projekty w ramach programu „Horyzont 2020”:

— trzy zintegrowane demonstratory technologii (ZDT),

— trzy innowacyjne platformy demonstracyjne dla innowacyjnych statków powietrznych (PDISP),

— trzy działania poprzeczne, w tym ocenę technologii (OT).

4. Zgodnie z nowym rozporządzeniem członkami Wspólnego Przedsięwzięcia są Unia Europejska (UE), reprezentowana przez Komisję, liderzy ZDT/PDISP/OT i partnerzy podstawowi, wybierani w otwartych zaproszeniach do składania wniosków przeprowadzanych za zasadzie konkursu⁽⁷⁾. Wspólnicy Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” w ramach siódmego programu ramowego utrzymują status współników i członków do ukończenia działań badawczych i czynności zainicjowanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 71/2008.

5. W ramach 7PR maksymalna wysokość wkładu UE na pokrycie kosztów działań badawczych i kosztów administracyjnych⁽⁸⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” wynosiła 800 mln euro. Inni członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa byli zobowiązani do wniesienia środków równych co najmniej wkładowi Unii, z wyłączeniem kwot przyznanych za pośrednictwem zaproszeń do składania wniosków⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 558/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 77).

⁽³⁾ Niniejsze sprawozdanie odnosi się do Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”, poza przypadkami, gdy konieczne jest odniesienie do Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo”.

⁽⁴⁾ Program ramowy „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającym „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) oraz uchylającym decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁵⁾ Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1).

⁽⁶⁾ W celach informacyjnych w załączniku skrótoowo opisano kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽⁷⁾ W efekcie pierwszego zaproszenia do składania wniosków dla partnerów podstawowych w 2015 r. do programu dołączyło 76 partnerów, co spowodowało, że skład członków programu „Czyste Niebo 2” od początku był większy niż skład Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” (66 współników). W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie ogłosiło drugie zaproszenie do składania wniosków dla partnerów.

⁽⁸⁾ Koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” były dzielone równo pomiędzy UE, z jednej strony, a innych członków, których wkład pieniężny był równy pozostałym 50 %, z drugiej. Koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” nie przekraczały 3 % ogólnego wkładu pieniężnego i wkładów niepieniężnych członków i partnerów.

⁽⁹⁾ Wkład UE jest rozdzielany w następujący sposób: a) kwota w wysokości do 400 mln euro jest przyznawana liderom ZDT, a kwota w wysokości do 200 mln euro – współnikom. Liderzy ZDT i współnicy są zobowiązani do wniesienia środków odpowiadających co najmniej wkładowi UE; b) kwota w wysokości co najmniej 200 mln euro ma zostać przyznana partnerom wybranym w wyniku ogłoszenia zgodnych z zasadami konkurencji zaproszeń do składania wniosków.

6. Wkład finansowy UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” w ramach programu „Horyzont 2020” wyniesie maksymalnie 1 755 mln euro. Minimalny poziom wkładu liderów i partnerów podstawowych na rzecz programu wynosi 2 193,7 mln euro, które będą wpłacane przez okres trwania Wspólnego Przedsięwzięcia⁽¹⁰⁾, w tym wkłady na działania dodatkowe⁽¹¹⁾ w wysokości nie mniejszej niż 965,2 mln euro w tym samym okresie⁽¹²⁾. Koszty administracyjne nie powinny przekraczać 78 mln euro i powinny być równomiernie rozdzielone pomiędzy UE i prywatnych członków Wspólnego Przedsięwzięcia.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

7. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli, w tym przegląd jakości kontroli *ex post* przeprowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie u beneficjentów. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

8. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” obejmujące sprawozdanie finansowe⁽¹³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽¹⁴⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.,
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

9. Na mocy art. 16 i 22 modelowego rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”⁽¹⁵⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽¹⁶⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor Wykonawczy zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Wspólnego Przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Wspólnego Przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.

⁽¹⁰⁾ Art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 558/2014.

⁽¹¹⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 558/2014 działania dodatkowe stanowią działania wykraczające poza plan prac Wspólnego Przedsięwzięcia, lecz przyczyniające się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej „Czyste Niebo”. Zgodnie z art. 4 ust. 4 rozporządzenia koszt działań dodatkowych musi zostać poświadczony przez niezależnego audytora zewnętrznego i nie jest poddawany audytowi przez Wspólne Przedsięwzięcie ani żaden organ unijny.

⁽¹²⁾ Zgodnie z art. 15 ust. 3 załącznika do rozporządzenia (UE) nr 558/2014 „koszty operacyjne Wspólnego Przedsięwzięcia »Czyste Niebo 2« są pokrywane poprzez: a) wkład finansowy Unii; b) wkłady niepieniężne wnoszone przez liderów i partnerów podstawowych oraz ich podmioty powiązane; obejmują one koszty ponoszone przez nich na realizację działań pośrednich, pomniejszone o wkład Wspólnego Przedsięwzięcia »Czyste Niebo 2« i wszelkie inne wkłady Unii w te koszty”.

⁽¹³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽¹⁴⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informację dodatkową.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 110/2014 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie modelowego ramowego rozporządzenia finansowego dla organów, o których mowa w art. 209 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2).

⁽¹⁶⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽¹⁷⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

11. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

12. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

13. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

14. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

15. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Prezentacja sprawozdania finansowego

16. Kwota zaksięgowanych wkładów niepieniężnych opiera się na informacjach otrzymanych od członków Wspólnego Przedsięwzięcia innych niż UE⁽¹⁸⁾. Z ujętej w sprawozdaniu kwoty 47 mln euro wkładów niepieniężnych związanych z wydatkami operacyjnymi w ramach programu „Horyzont 2020” 19 mln euro zostało poświadczone zgodnie z rozporządzeniem Rady, lecz nie zostało jeszcze zatwierdzone przez Radę Zarządzającą, zaś 28 mln euro nadal ma dopiero zostać poświadczone i zatwierdzone⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Art. 47 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 110/2014.

⁽¹⁸⁾ Art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 558/2014.

⁽¹⁹⁾ Końcowe sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia, s. 30.

Wykonanie budżetu za rok 2015

17. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 440,7 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 245,9 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 99,5 % i 81 %⁽²⁰⁾. Niższy poziom wykorzystania środków na płatności był spowodowany przede wszystkim opóźnieniami w realizacji programu „Czyste Niebo 2” (w wyniku opóźnionego podpisania ważnej umowy o udzielenie dotacji z członkiem Wspólnego Przedsięwzięcia oraz opóźnień w rozpoczęciu projektów wybranych w wyniku zaproszeń do składania wniosków).

18. Z kwoty 430,6 mln euro, na które zaciągnięto zobowiązania operacyjne w 2015 r., 226 mln euro (52,7 %) było przeznaczone na zobowiązania indywidualne oparte na ukończonych postępowaniach o przyznanie dotacji. Pozostała kwota 203,5 mln euro (47,3 %) była przeznaczona na zobowiązania globalne w ramach programu „Horyzont 2020” dotyczące dwóch zaproszeń do składania wniosków dla partnerów podstawowych i dwóch zaproszeń, w ramach których w dniu 31 grudnia 2015 r. postępowanie o przyznanie dotacji było w toku.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” w ramach 7PR

19. Z puli środków w kwocie 800 mln euro przeznaczonej na działania operacyjne i administracyjne, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach 7PR, do końca 2015 r. Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” zaciągnęło zobowiązania na kwotę 756,96 mln euro (94,6 %) i dokonało płatności na kwotę 740,3 mln euro (co stanowi 92,5 % puli na zobowiązania operacyjne). Ponieważ Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” nie jest już uprawnione do ogłaszania zaproszeń do składania wniosków w ramach 7PR, pozostałe zobowiązania zostaną wykorzystane w stosownych przypadkach na rzecz realizacji umów o udzielenie dotacji zawartych z członkami (zgodnie z listą finansowania uzgodnioną z Radą Zarządzającą oraz ogólnym stanem realizacji każdego ZDT)⁽²¹⁾. Wkład pieniężny UE na rzecz kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsiębiorstwa wyniósł 12,6 mln euro.

20. Kwota łącznych wkładów innych członków na rzecz działań operacyjnych na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 550,9 mln euro, z czego 501,6 mln euro, czyli 91 %, zostało zatwierdzone przez Radę Zarządzającą. Pozostałe kwoty, które nie zostały jeszcze zatwierdzone, obejmują 37,9 mln euro z wcześniejszych lat (2008-2014) oraz 12,6 mln euro w postaci wkładów niepieniężnych przekazanych przez członków w 2015 r. Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa wyniosły 13,5 mln euro.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” w ramach programu „Horyzont 2020”

21. Z łącznej puli środków w kwocie 1 755 mln euro przeznaczonej na działania operacyjne i administracyjne, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach programu „Horyzont 2020”, Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania operacyjne na kwotę 436,7 mln euro i dokonało płatności na kwotę 89,8 mln euro (co stanowi 20,5 % zobowiązań operacyjnych). Niski poziom płatności wynika głównie z opóźnień w negocjacjach umów o udzielenie dotacji dotyczących programu „Horyzont 2020”. Wkład pieniężny UE na rzecz kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia wyniósł 3,3 mln euro.

22. Do dnia 31 grudnia 2015 r. Wspólnemu Przedsięwzięciu przekazano sprawozdania dotyczące 47 mln euro wkładów niepieniężnych na rzecz działań operacyjnych z minimalnej puli 1 229 mln euro z wkładów pieniężnych i niepieniężnych innych członków przeznaczonych na koszty operacyjne i administracyjne (inne niż działania dodatkowe). Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosły 3,5 mln euro.

INNE KWESTIE

Główne systemy kontroli i nadzoru

23. Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” ustanowiło procedury kontroli *ex ante* na podstawie przeglądów dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz kontrole *ex post*, które będą przeprowadzane w stosunku do beneficjentów dotacji. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania i obejmują wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia. Poziom błąd resztowego w przypadku kontroli *ex post* ujęty w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” za 2015 r. wyniósł 1,52 %⁽²²⁾.

⁽²⁰⁾ Wskaźnik wykonania środków na płatności obliczany jest bez uwzględnienia 17,4 mln euro niewykorzystanych środków na płatności niewymaganych w 2015 r. Przy włączeniu tej kwoty do budżetu całkowitych płatności wskaźnik wykonania wynosi 75 %. Końcowe sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia, s. 58.

⁽²¹⁾ Zob. sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami Wspólnego Przedsięwzięcia za 2015 r., s. 22.

⁽²²⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”, s. 90. Kontrole *ex post* przeprowadzone w 2015 r. objęły projekty sfinansowane przez Wspólne Przedsiębiorstwo w ramach 7PR. Podejście kontrolne stosowane do projektów programu „Horyzont 2020” przedstawiono we wspólnej strategii kontroli *ex post* dla tego programu. Kontrole *ex post* projektów finansowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach programu „Horyzont 2020” rozpoczną się w 2016 r.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

24. Zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia budżet powinien być wykonany w oparciu o skuteczne i wydajne standardy kontroli wewnętrznej, obejmujące zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie, korygowanie i podejmowanie działań następczych⁽²³⁾.

25. W wyniku przyjęcia przez Komisję strategii zwalczania nadużyć finansowych w czerwcu 2011 r. pierwsza wspólna strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań została przyjęta w lipcu 2012 r., a w 2015 r. została uaktualniona tak, aby uwzględnić zmiany wprowadzone programem „Horyzont 2020”⁽²⁴⁾. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań obejmuje plan działania, który ma być realizowany przez wspólne przedsięwzięcia.

26. We Wspólnym Przedsięwzięciu „Czyste Niebo 2” wprowadzono już procedury kontroli wewnętrznej w celu dostarczania wystarczającej pewności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom (kontrola *ex ante* w zakresie płatności, polityka na rzecz unikania konfliktu interesów oraz kontrola *ex post* dotyczące beneficjentów otrzymujących dotacje). Wspólne Przedsięwzięcie realizuje działania objęte planem działania, takie jak wykorzystanie bazy danych Komisji w celu wskazania wykluczonych organizacji lub potencjalnego podwójnego finansowania⁽²⁵⁾, według uzgodnionego harmonogramu.

Kontrole Służby Audytu Wewnętrznego Komisji

27. W 2015 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła kontrolę dotyczącą rozpowszechniania przez Wspólne Przedsięwzięcie rezultatów badań finansowanych przez UE, koncentrując się na procesach monitorowania przez nie projektów w ramach 7PR. Służba Audytu Wewnętrznego zaleciła usprawnienia w szeregu obszarów: planowania i sprawozdawczości na temat wykorzystania i rozpowszechniania rezultatów badań prowadzonych przez członków w ramach umów o udzielenie dotacji zawartych z członkami; oceny sprawozdawczości dotyczącej rozpowszechniania i wykorzystania wyników badań prowadzonej przez partnerów podstawowych; monitorowania wyników i sprawozdawczości w tym zakresie oraz centralnego rozpowszechniania wyników badań Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” i kontroli jakości publikacji beneficjentów. Służba Audytu Wewnętrznego zaleciła także utworzenie centralnego repozytorium produktów służących rozpowszechnianiu wyników badań i planów ich wykorzystania oraz działań ujętych w sprawozdaniach. Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło plan działania w celu realizacji tych zaleceń.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI

Monitorowanie wyników badań i sprawozdawczość w tym zakresie

28. Zgodnie z wymogami zasad programu „Horyzont 2020”⁽²⁶⁾ Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” ujęło szczegółowe wskaźniki dotyczące wyników badań w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności (wskaźniki wykonania zadań i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych)⁽²⁷⁾.

Konflikt interesów

29. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽²³⁾ Art. 12 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”.

⁽²⁴⁾ Przykładowo stworzenie Wspólnego Centrum Wsparcia ze scentralizowanym działem audytu i zharmonizowanymi procesami biznesowymi na rzecz organów badawczych UE i związanych z nimi systemów informatycznych.

⁽²⁵⁾ Obejmuje to także ocenę wykorzystania finansowania ze źródeł spoza UE przeprowadzaną w celu zapobiegania podwójnemu finansowaniu.

⁽²⁶⁾ Artykuł 31 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i załącznik II do decyzji Rady 2013/743/UE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965).

⁽²⁷⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”, załącznik 5, s. 134–137.

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104). Celem programu „Horyzont 2020” jest zwiększenie wpływu na badania naukowe i innowacje dzięki połączeniu tego programu z funduszami sektora prywatnego w ramach partnerstw publiczno-prywatnych zawiązywanych w kluczowych obszarach, w których badania naukowe i innowacje mogą przyczynić się do realizacji ogólniejszych unijnych celów w zakresie konkurencyjności, zmobilizowania inwestycji prywatnych oraz ułatwienia rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>Rozporządzenie Rady (UE) nr 558/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 77).</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>(rozporządzenie Rady (UE) nr 558/2014)</p>	<p>Cele</p> <p>Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” ma następujące cele:</p> <p>a) przyczynienie się do sfinalizowania działań badawczych zapoczątkowanych na mocy rozporządzenia (WE) nr 71/2008 oraz do wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 1291/2013, a w szczególności realizacji wyzwania „Inteligentny, ekologiczny i zintegrowany transport” w ramach części III „Wyzwania społeczne” decyzji 2013/743/UE;</p> <p>b) przyczynienie się do poprawy wpływu technologii aeronautycznych na środowisko, w tym technologii związanych z małym lotnictwem, a także rozwój silnego i globalnie konkurencyjnego przemysłu aeronautycznego i łańcucha dostaw w Europie. Można to zrealizować przez przyspieszenie rozwoju technologii transportowych sprzyjających czystszeniu powietrzu i ich szybkie wdrożenie, a w szczególności integrację, demonstrację i testowanie technologii umożliwiających:</p> <p>(i) zwiększenie efektywności paliwa lotniczego, doprowadzając w ten sposób do redukcji emisji CO₂ o 20–30 % w porównaniu z najnowocześniejszymi statkami powietrznymi wchodzącymi do eksploatacji od 2014 r.;</p> <p>(ii) redukcję hałasu i emisji NO_x powodowanych przez statki powietrzne o 20–30 % w porównaniu z najnowocześniejszymi statkami powietrznymi wchodzącymi do eksploatacji od 2014 r.</p>
<p>Zarządzanie</p>	<p>Organem zarządzającym Wspólnym Przedsięwzięciem jest Rada Zarządzająca, w której skład wchodzi:</p> <p>a) jeden przedstawiciel Komisji w imieniu Unii;</p> <p>b) po jednym przedstawicielu każdego z liderów;</p> <p>c) po jednym przedstawicielu partnerów podstawowych na każdy ZDT;</p> <p>d) po jednym przedstawicielu współników na każdy ZDT;</p> <p>e) po jednym przedstawicielu partnerów podstawowych na każdą PDISP.</p> <p>Kompetencje/zadania Rady przedstawiono w art. 8 statutu Wspólnego Przedsięwzięcia (załącznik I do rozporządzenia ustanawiającego).</p> <p>UE posiada 50 % liczby głosów. Głosy te są niepodzielne. Wszyscy inni przedstawiciele mają równą liczbę głosów.</p> <p>Biurem programowym kieruje Dyrektor Wykonawczy, którego kompetencje/zadania określono w art. 10 statutu.</p>

	<p>Branża jest reprezentowana bezpośrednio w Radzie Zarządzającej i za pośrednictwem innych organów Wspólnego Przedsięwzięcia, czyli ZDT i PDISP, których kompetencje/zadania określono w art. 11 statutu. Organami Wspólnego Przedsięwzięcia są też Grupa Przedstawicieli Państw i Komitet Naukowy, jednak mają one wyłącznie funkcję doradczą.</p>
Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w 2015 r.	<p>Budżet</p> <p>440 705 606 euro (środki na zobowiązania)</p> <p>245 990 262 euro (środki na płatności)</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r.</p> <p>42 stanowiska w planie zatrudnienia (36 pracowników zatrudnionych na czas określony i 6 pracowników kontraktowych), z czego obsadzonych 36: 21 pracowników wykonujących zadania operacyjne i 15 pracowników wykonujących zadania mieszane w zakresie zarządzania, finansów, kontroli, komunikacji i zadań kadrowych.</p>
Działalność i usługi w 2015 r.	<p>Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” za 2015 r. na stronie internetowej www.cleansky.eu.</p>

Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2”.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

16. Choć członkowie przesłali swoje szacunki do dnia 31 stycznia 2016 r., właściwe oświadczenia otrzymano później, ponieważ wielu członków uznało za trudne, z powodu wewnętrznych procedur, przedstawienie faktycznych liczb w tak krótkim terminie.

Do 30 września 2016 r. Wspólne Przedsięwzięcie otrzymało i oceniło większość sprawozdań finansowych członków, w których zwiększono już wysokość zatwierdzonych wkładów niepieniężnych o 17,4 mln euro w porównaniu z kwotą określoną w końcowym sprawozdaniu finansowym. Wszystkie dodatkowe zatwierdzone wkłady niepieniężne dotyczące wydatków operacyjnych w ramach programu „Horyzont 2020” zostaną przekazane Radzie Zarządzającej z prośbą o opinię przed końcem 2016 r. i będą odzwierciedlać zatwierdzone wkłady prywatnych członków w aktywach netto wstępnej wersji sprawozdania finansowego za 2016 r.

27. W styczniu 2016 r. Wspólne Przedsięwzięcie otrzymało sprawozdanie z kontroli z ustaleniami i zaleceniami Służby Audytu Wewnętrznego. Wspólne Przedsięwzięcie uzgodniło ze Służbą Audytu Wewnętrznego częściowe zamknięcie do sierpnia kwestii dotyczącej planowania i sprawozdawczości na temat wykorzystania i rozpowszechniania rezultatów badań prowadzonych przez członków i ustaliło terminy pełnego wdrożenia w roku 2017. Działanie dotyczące monitorowania wyników i sprawozdawczości w tym zakresie zostało w pełni zrealizowane, a kwestia ta została zamknięta przez Służbę Audytu Wewnętrznego. Centralne rozpowszechnianie wyników badań zostanie zakończone do listopada 2016 r.
